

El ciutadà Kane de Mallorca

L'imperi Serra

Pere Serra és el més important editor de Balears. Periodista i empresari, des de l'anomenat Grup Serra controla el seu imperi periodístic, que inclou tant premsa com ràdio i televisió.

Pere Serra, nascut a Sóller, és el propietari del 50% de la premsa diària mallorquina en castellà, són seus els diaris *Última Hora* i *Baleares*. També té un diari en anglès, el *Majorca Daily Bulletin*. Té quatre emissores de ràdio. Publica una *Gran Enciclopèdia de Mallorca* en fascicles setmanals, i una *Enciclopèdia Universal*, que es regalen amb els dos diaris conjuntament amb el dominical *Brisas*. Edita un setmanari en alemany, *Mallorca Magazin*, un de dedicat al motor i a la nàutica, *Ruedas y Velas*; un de compra i venda, *Venta y Cambio*. Edita llibres. Té un acord de col·laboració i patrocini amb Editorial Moll. És accionista d'Antena 3-Televisió, i crearà un centre territorial d'aquesta emissora a Mallorca.

Es diu d'ell que controla els fils del poder fins molt amunt, dins la política balear. També es diu que o s'està amb ell o s'està en contra d'ell. Dins la professió tothom el coneix com el ciutadà Kane mallorquí. Ell ho nega. Es considera simplement un empresari periodístic i, això sí, un gran enamorat de l'art.

—*¿Quan començà en el periodisme i com ha anat creant el Grup Serra?*

—Vaig començar als 14 anys escrivint per a Sóller (publicació local del poble de Sóller, que avui pertany també al Grup), després vaig venir a Palma a fer el servei militar, i com que mon pare era amic del que llavors era director del diari *Baleares*, Antoni Colom, hi vaig entrar com a auxiliar de redacció, i així vaig començar dins la professió.

Més tard em vaig fer editor, editava els Premis Ciutat de Palma. En un moment determinat vaig crear una revista que es deia *Fiesta deportiva*. Aquesta revista, que sortia els dissabtes, tengué molt d'èxit: hi col·laboraven escriptors de la categoria de Llorenç Villalonga, Llorenç Moyà, Manuel Picó, Joan Bonet... que era gent que mai no havia escrit d'esports.

Ara fa vint-i-vuit anys vaig fundar el *Majorca Daily Bulletin*, un diari en anglès. I a partir d'aquest moment ja la cosa anà evolucionat.

—*Fins que compra Última Hora, que potser és el començament del Grup Serra.*

—Sí, ara fa 17 anys. Va ser el començament del Grup, que aleshores incloïa el *Majorca Daily* i un setmanari en alemany. Quan vaig comprar l'*Última Hora* era un diari de poca venda, i el vam anar pujant a poc a poc. Quan tengué una certa consistència, vam tenir la sort d'aconseguir unes emissores de ràdio: primer fou Antena-3, després Ràdio-80, més tard Antena-3 Internacional i, ara fa poc, una quarta emissora a Capdepera. Mentrestant, sortia a la venda *Baleares* (era el diari mallorquí de la Cadena de Mitjans de Comunicació Social de l'estat) i ningú va anar a la subhasta. Nosaltres férem una oferta directa al govern i el compràrem. I finalment, ara, l'Antena-3 TV, que començarà a emetre des de Palma d'aquí a uns 2 o 3 mesos.

—*Després dels anys i tenint ja presència a premsa, ràdio i televisió, ¿no té temptacions de monopolitzar la informació a Mallorca?*

—No, no. Mallorca és un dels llocs d'Espanya on hi ha més diversificació en la informació. A Mallorca hi ha dos diaris més que no són meus, el *Diari de Mallorca*, que pertany a un accionariat molt important, molt divers; i hi ha *El Día*, que pertany a un sol senyor. I a part d'això, a Mallorca hi ha 15 emissores de ràdio. I a part, el centre territorial de TVE, i les televisions que arriben perfectament, entre elles les dues catalanes i la valenciana... O sigui, que monopolitzar la informació a Mallorca és totalment impossible.

—*¿No creu que és excessiu quatre diaris per a una població numèricament poc important com és la mallor-*

quina?

—Sense cap classe de dubtes, ho és, sí. Ho és, i això es podrà mantenir mentres hi hagi a Mallorca l'eufòria econòmica que existeix actualment. Vostè ha dit quatre diaris, però en són vuit si ens referim a Balears, i això només per a una població de 700.000 habitants. Són quatre diaris a Mallorca, en castellà, més un en anglès; i a més, un a Menorca, i dos a Eivissa. Crec que és la concentració més elevada de diaris per habitant de tot el món.

—*¿Aquest excés, i la forta competència, pot ser el causant de les guerres de xifres entre les diferents empreses, guerres provocades per discrepàncies davant les xifres d'OJD?*

—No, aquí no hi ha cap guerra de xifres, perquè amb coses tan oficials com les xifres d'OJD no hi pot haver guerres. En un moment donat n'hi va haver perquè hi havia poca diferència però ara no. Ara, nosaltres, l'*Última Hora*, està vuit o nou mil exemplars més que el segon diari... i quan hi ha aquestes diferències no hi ha guerres. Si n'hi ha, serà un tot sol el que la faci, perquè per part nostra no existeix cap classe de guerra. La diferència és tan gran que ja no entrem a discutir això.

—*¿Quan vostè comprà Última Hora era, com ha dit, un diari de poca venda i l'ha convertit en el més venut, ¿com ha aconseguit això?*

—Ha estat una cosa progressiva. Jo duia una escola molt forta de la premsa popular anglesa. Premsa popular anglesa que a mi em serví d'inspiració per al *Daily*. Jo seguia diàriament els diaris anglesos i veia realment la força que tenia un *Mirror* o un *The Sun*, amb els seus milions de venda, i veia el *Times* que era molt guapo i estava molt bé però que perdia milions de lliures esterlines i que només venia 250-300 mil exemplars; i veia el *Mirror* i el *Sun* que venien 3 i 4 i 5 milions d'exemplars i que econòmica-

SALVADOR LLIBRE '70

ment funcionaven molt bé.

I vaig intentar, precisament, fer un diari d'aquest tipus. Se m'acusà de fer gorguisme, sensacionalisme... potser tenien una part de raó, però el cert i segur és que mai s'ha pogut enganxar amb res que fos fals. *Última Hora* potser és un un dels pocs diaris espanyols que no té cap condemna. En tots aquests anys de fer premsa, que com diuen els seus *amics* es fer gorguisme pur, no ens han pogut enganxar mai.

Era una forma totalment nova (l'*Última Hora*) dins la premsa espanyola. I així s'aconseguí que a Mallorca molta gent que no havia llegit mai diaris, compràs el diari. A més, inventàrem dues coses: una, la venda al carrer, als semàfors, que no es fa a cap altre lloc d'Espanya; i segona, i bastant important, els concursos: nosaltres inventàrem els famosos bingos que després han fet quasi tots el diaris del país. I a això hem d'afegir la informació totalment diferent que nosaltres oferírem de la malaltia de Franco, hi havia dies que fèiem 5, 6 i 7 edicions. Així va ser la gran pujada d'*Última Hora*.

—*¿Es considera vostè, com se li diu, el ciutadà Kane mallorquí?*

—No, francament no. Home, jo potser em podria considerar un ciutadà Kane mallorquí per la part artística de Kane, a qui agradava molt l'art, i a mi m'agrada molt l'art. Naturalment no puc fer les bogeries que ell feia com comprar un castell a Europa i emportar-se'l a Amèrica, però sí que he pogut fer que alguna obra d'art d'aquí no sortís de Mallorca, inclús demanant doblers al banc, però res més.

—*Passant a un altre tema, ¿vostè creu en el poder de la premsa, creu que hi ha polítics que governen en funció del que diu la premsa?*

—Vaig conèixer un cas d'un regidor de cultura, a l'Ajuntament de Palma, que quan nosaltres trèiem, per exemple, que tal església és del segle XV i l'estan destrossant... ell la declarava com a patrimoni, a pesar que la seguien destrossant. Crec que amb les coses anecdòtiques d'aquest tipus potser sí, però en les grans decisions polítiques, afortunades o desafortunades, la premsa, crec, no hi té influència. I si hi té influència, ¡pobres polítics! El polític ha de fer el que li diu la seva consciència, si no ho fa, allà ell. Quan un polític s'equivoca o la premsa ho creu, ha de saber aguantar (les crítiques); i d'això el president Canellas en sap molt perquè dels polítics que han rebut més *matraca* un ha estat Canellas. Per part nostra hi hagué una època que li

"Els polítics els vota el poble, i el poble a l'hora de votar fa molt poc cas del que puguin dir els diaris".

dèiem de tot. ¿Per què? Perquè s'ho mereixia, perquè feia coses que en el nostre entendre no havia d'haver fet mai, però l'home ha sabut rectificar i darrerament no comet les equivocacions que va cometre fa un temps.

—*Molt es parla del seu poder d'influir en la política...*

—Això són romanços. Aquest poder no existeix. Jo crec que els polítics, que no són gaire intel·ligents —això, ho sap tothom—, i a posta són polítics, però tampoc són tan beneïts per a creure això. Els polítics els vota el poble, i el poble a l'hora de votar fa molt poc cas del que puguin dir els diaris, crec que en fan més cas els polítics que el poble.

—*¿Com veu la situació política a Balears?*

—Hi ha hagut una cosa molt curiosa. Un part de la dreta n'ha après. I curiosament, a una part de l'esquerra, afortunadament no a tota, li ha entrat una espècie de supèrbia, de tenir un poder bokassia —Bokassa és un exemple— que ha desbaratat la gestió bona que hagin pogut fer

durant una època. ¿i a què és degut això? No ho sé. Jo em pensava que la gent de l'esquerra tenia una visió més clara de com dur la política, però hi ha excepcions. Són excepcions que poden veure a Mallorca o a Madrid. El cas Guerra és un exemple claríssim: en qualsevol país civilitzat del món un cas d'aquests hauria durat 48 hores i aquí es fa créixer com una bolla de neu, i no sabem on arribarà. El que és clar és que és un desprestigi per a la política espanyola.

—*Últimament vostè ha estat molt criticat per Nadal Batle, rector de la Universitat, i per Ramon Aguiló, batle de Palma, el qual l'ha acusat d'anar més enllà del que és una empresa periodística, de voler influir en la política.*

—Jo crec que aquests dos senyors s'equivoquen. Realment, jo no tenc cap culpa que venguin professors de la universitat i facin declaracions sobre les maneres personalistes i curiosíssimes de com fa les coses el senyor Nadal Batle.

Quant a Ramon Aguiló, nosaltres no hem canviat l'escut de Palma posat pel

rei En Jaume per una pastanaga, ni hem creat els quioscos que rompen l'entorn per dins la ciutat... ho ha fet ell. Són actituds d'ells, no nostres. Nosaltres ressenyem uns fets, que és la nostra obligació, com ho podia fer un notari. ¿Que després ells es senten molestos per la nostra crítica i ens acusen? Molt bé, és una cosa molt lògica i jo els disculp. El mateix dia que Ramon Aguiló va fer les seves pseudo-acusacions que nosaltres publicàrem íntegrament —cosa que el degué sorprendre molt—, el vaig trobar al vespre i públicament li vaig dir: "Ramon, moltes gràcies, t'agraesc la publicitat". Ara bé, per ventura aquest esperit esportiu que nosaltres tenim ells no el tenen i a posta no accepten cap crítica. Jo accepte totes les crítiques que aquests senyors em facin, perquè tenc la consciència totalment tranquil·la. Realment, per a ser crítics nosaltres només tenim una cosa a perdre, que és que no ens posen publicitat ni l'Ajuntament de Palma i la Universitat. Per a nosaltres seria molt més fàcil dir que aquests senyors ho fan

"No ha entrat mai ningú al meu despatx que em proposàs fer un diari en català".

molt bé, però la nostra consciència no ens permet fer-ho.

—Vostè que és el més fort empresari de premsa de Mallorca, ¿per què creu que no existeix un diari en català?

—Ho veig difícil. Li contestaré el mateix que li vaig contestar ara fa 14 o 15 anys a Llorenç Capellà quan m'entrevistà per al llibre *Quinze empresaris mallorquins*. Em demanà per què jo feia diaris en anglès, en castellà i no en feia cap en català. I la meua resposta, quinze anys després, dissortadament continua sent la mateixa: perquè no ha entrat mai ningú al meu despatx que em proposàs fer un diari en català; jo aportaria totes les meves possibilitats i ajuda econòmica, de la mateixa manera que el meu grup dona suport a l'Editorial Moll, però és que ningú mai m'ha vengut a proposar fer un diari en català.

I encara més trist: *Última Hora* començà *La columna de Foc*, que eren vuit pàgines setmanals en català; mentre hi van col.laborar Francesc de Borja Moll i un grup d'intel.lectuals, ja de certa edat,

la cosa funcionà bé. A l'any, les vuit pàgines es convertiren en sis perquè Don Francesc ja era molt major i no podia escriure, com també altres que o tenien compromisos o estaven molt majors; i després d'un any i mig o dos, aquelles pàgines, en lloc de convertir-se en setze, en trenta-dues, com era el meu desig, o inclús en un diari, es convertiren en dues o tres pàgines de comunicats de pobles.

Crec que aquí fer un diari en català serà molt difícil, no hi ha la vocació de fer-lo. I tal vegada tampoc hi hagi els mitjans humans per a fer-lo.

—¿Vol dir que és un problema més de professionals que no econòmic?

—Jo crec que sí. El problema econòmic crec que podria ajudar a superar-lo.

—¿Creu que existeix mercat?

—Doncs, ¡home!, possiblement no el suficient perquè pogués sobreviure sense molta ajuda. Però jo estic disposat a ajudar, a col.laborar i a coordinar-ho, amb mercat o sense.

De tota manera, vull dir que aquestes coses a vegades donen sorpreses. Quan

jo vaig traure un diari en anglès, tothom em tractà de boig, i ja fa vint-i-set anys que està en el mercat i, en certa manera, es pot dir que tot el Grup Serra va nàixer amb el *Daily*, un diari en anglès.

—¿Finalment, què pot dir sobre el rumor segons el qual vostè, amb col.laboració del govern, convertirà el diari *Baleares* en el primer diari en català de Mallorca?

—Això ha estat un acudit més dels que s'inventen els meus *bons amics*. Jo no he parlat mai amb el govern d'aquest assumpte, ni el govern me n'ha parlat a mi, i no crec que al govern li interessi una cosa d'aquest tipus. Si de cas, el que podria fer seria ajudar, com ajuda la Generalitat a l'*Avui*, però ni se n'ha parlat, ni comentat res. Crec que no li interessa en absolut, ni a mi m'interessaria fer un diari totalment supeditat al govern autònom, perquè és molt difícil fer un diari supeditat a un poder polític. Crec que tots els que ho han intentat han fracassat, no en conec cap que hagi tengut èxit.

Miquel Payeras